

Kako se leči karcinom jajnika?

Postoji značajna potreba za novom terapijskom opcijom za lečenje karcinoma jajnika, pošto tumor ima tendenciju ponovnog rasta nakon inicijalnog odgovora na tretman u 70% slučajeva stadijuma III-IV. Hirurgija i hemioterapija čine osnovne principe lečenja.

U osnovi, karcinom jajnika, jajovoda ili peritoneuma se leče na isti način. Na osnovu dosadašnjih rezultata velikih studija, vodiči definišu hirurgiju i hemioterapiju kao najodgovarajući pristup.

Njihova primena značajno poboljšava rezultate.

Nove vrste lečenja su ispitivane, naročito kod, eng. High-grade seroznog karcinoma, kao što su primena antiangiogenetske terapije, bevacizumaba, PARP inhibitora kao što su, niraparib, olaparib i rukaparib ciljajući karcinome jajnika sa BRCA mutacijom.

Genetsko testiranje je važno u smanjenju rizika za razvoj karcinoma jajnika u porodici i kao terapijsko lečenje pacijentkinja.

**Detaljnije informacije
o metodama lečenja
možete dobiti od vašeg
ginekologa-onkologa**

Uz podršku

AstraZeneca

Dopunske informacije

- Cancer Research UK. Ovarian Cancer: www.cancerresearchuk.org/cancer-help/type/ovarian-cancer/
- Target Ovarian Cancer: www.targetovariancancer.org.uk
- Ovacome: www.ovacome.org.uk/
- European Cancer Observatory: <http://eu-cancer.iarc.fr>
- EUROCare: www.eurocare.it
- ENGAGe: <http://esgo.org/ENGAGe>
- Women's silent cancers - The state of gynaecological cancers in Europe. Updated September 2013:
- <http://esgo.org/ENGAGe/Pages/resources.aspx>
- ENGAGe network members: <http://esgo.org/ENGAGe/Pages/NetworkMembers.aspx>
- ESGO: <http://esgo.org>

Mali saveti

- Dozvolite drugima da vam pomognu.
- Budite zdravi koliko možete – jedite kvalitetnu hranu, dovoljno odmarajte, vežbajte, prestanite da pušite i konzumirate alkohol.
- Razgovarajte sa porodicom i prijateljima o svojim brigama i potrebama. Dajte im do znanja šta vam je važno, uključujući vaša osećanja vezano za mogući ishod bolesti.
- Nemojte se plašiti da uzmete lekove koji će vam pomoći da se izborite sa emocijama i fizičkim simptomima. Dozvolite vašim lekarima da vam pomognu.
- Recite lekaru šta osećate pre nego što vas to preplavi.
- Budite svoj advokat – postavljajte pitanja, pravite zabeleške i budite aktivni u svom lečenju.

Autori brošure:

Prof. dr Aljoša Mandić

Prof. dr Nataša Prvulović Bunović

Institut za onkologiju Vojvodine

KARCINOM JAJNIKA

**Savez društava
Vojvodine za borbu
protiv raka**

**Savez društava Vojvodine
za borbu protiv raka**

Šta je karcinom jajnika?

Karcinom jajnika je ozbiljna, po život opasna bolest i nalazi se na sedmom mestu na listi učestalosti karcinoma kod žena u svetu.

Visoka smrtnost povezana sa karcinomom jajnika uzrokovana je činjenicom da se često dijagnostikuje u uznapredovalim stadijumima, što uslovljava lošu prognozu.

Petogodišnje preživljavanje se znatno smanjuje sa porastom stadijuma bolesti.

Godišnje u Srbiji od raka jajnika oboli oko 800 žena, a umire 450.

Faktori rizika za karcinom jajnika

- Starija životna doba
- Žene sa pozitivnom porodičnom anamnezom u prvoj generaciji-povezano sa genetskim mutacijama
- Multiparitet i sterilitet povećavaju rizik
- Pušenje - više faktor rizika za mucinozni tip karcinoma
- Gojaznost - povišen rizik kod premenopauzalnih žena, ali neke studije ukazuju i na rizik kod gojaznih žena u meno-pauzi
- Endometrioza - stanje gde se tkivo endometrijuma (oblaže materičnu šupljinu) nalazi van materice, često u jajnicima
- Talk puder
- Azbest

Trudnoća i uzimanje kombinovanih oralnih kontraceptiva smanjuje rizik od nastanka karcinoma jajnika. Dojenje se takođe spominje kao protektivni faktor.

www.cancerresearchuk.org/cancerinfo/cancerstats/types/ovary/riskfactors/ uk-ovarian-cancer-risk-factor

Rizik za nastanak karcinoma jajnika povišen je kod žena sa genetskim abnormalnostima, kao što su mutacije BRCA1 ili BRCA2 gena, ili drugih alteracija u genetskom profilu koji povećavaju rizik za razvoj karcinoma jajnika, ali i povećavaju senzitivnost na hemioterapiju na bazi platine i ostalih novih lekova koji ciljaju te alteracije

Približno 15% do 20% karcinoma jajnika se razvijaju pod uticajem mutiranih BRCA1 i BRCA2 gena

Prisustvo BRCA mutacija nije ograničeno samo na pacijentkinje sa porodičnom anamnezom i mlađe životne dobi. **Detekcija na ove mutacije danas se preporučuje kod obolelih od karcinoma jajnika u cilju procene prognoze i primene terapije kao što su PARP inhibitori.**

Simptomi

Karcinom jajnika ne daje uvek jasne simptome.

Ne postoji pouzdan skrining test za karcinom jajnika i prvi simptomi često prolaze neprimećeni.

U preko 65% slučajeva karcinom jajnika se dijagnostikuje u uznapredovaloј fazi.

Simptomi na koje treba obratiti pažnju i navesti vašem lekaru

- Nadimanje
- Bolovi u maloj karlici ili stomaku
- Gubitak apetita ili brz osećaj sitosti
- Potreba za čestim ili urgentnim mokrenjem

Znaci karcinoma jajnika

- Masa u maloj karlici
- Nakupljanje tečnosti u trbuhu
- Uvećanje trbuha

Kako se dijagnostikuje karcinom jajnika?

Da bi postavili dijagnozu karcinoma jajnika brojni testovi mogu biti izvedeni, uključujući testove krvi, tumorski marker CA 125, proteinski produkt nekih karcinoma jajnika i imidžing metodama kao što su ultrazvuk, komjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca.

Finalna dijagnoza se dobija uzimanjem uzorka sumnjive lezije biopsijom.

Stadiranje bolesti

Stadiranje karcinoma predstavlja opisivanje proširenosti bolesti. Stadiranje karcinoma jajnika se zasniva: na hirurškom stadiranju / proceni proširenosti prilikom operacije i patohistološkom / nakon pregleda od strane patologa. **Na osnovu stadijuma bolesti propisuje se terapija, hirurgija i/ili dodatna (adjuvantna) terapija koja je najčešće primena citostatika i/ili biološka terapija i/ili primena PARP inhibitora u terapiji održavanja. Za sve postoje jasne indikacije.**